

Työelämän ja kotoutumisen palvelut- tulosalueen talousarvioesitys ja toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2025

HETYJ 22.10.2024 § 64
923/02.02.00.00/2024

Kaupunginhallitus on hyväksynyt kokouksessaan 30.9.2024 § 317 vuoden 2025 talousarvion kehykset. Päätöksen mukaan lauta- ja johtokuntien talousarvioehdotusten tulee olla valmiina 25.10. Kaupunginjohtajan talousarvioehdotus valmistuu 6.11. Kaupunginhallituksen 1.käsittely pidetään 18.11 ja 2. käsittely 2.12. Kaupunginvaltuusto käsittelee talousarviota 9.12. Seuraavassa esitettävä Työelämän ja kotoutumisen palvelujen talousarvioesitys on edellä mainitun kaupunginhallituksen hyväksymän kehyksen mukainen.

Kuvaus 2025 ja keskeiset muutokset

Joensuun työllisyyspalvelujen keskeisenä tehtävänä on täydentää maakunnallisen työllisyysalueen palveluvalikoimaa tarjoamalla joensuulaisille yksilöllistä neuvontaa ja työelämän ratkaisuja sekä työnantajille tarjottavaa tukea työllistämiseen. Vuoden 2025 palveluvalikoimassa ovat työttömille työnhakijoille suunnattu duuniagentin palvelu, työkykykoordinointi sekä työllistämisen kuntalisä. Kynnyksetöntä työhön ja koulutukseen suuntaavaa asiakaspalvelua sekä alle 30-vuotiaille suunnattuja Ohjaamon palveluita toteutetaan maakunnallisessa Tietoa, neuvontaa ja ohjausta (ESR+) -hankkeessa.

Kaupunki tarjoaa muualta Suomesta Joensuuhun työhön tulevalle ja hänen perheelleen sekä muuttoa Joensuuhun pohtivalle kokonaisvaltaista neuvontaa ja tukea asettautumiseen. Muuttoagentti palvelee esimerkiksi perheitä, jotka haluaisivat muuttaa Joensuuhun, mutta esteenä on esimerkiksi löytää töitä toiselle puolisoista. Tätä toimintaa jatketaan osana työelämän ja kotoutumisen palveluja.

International House Joensuu tarjoaa ulkomailta Joensuuhun muuttaville henkilöille asettautumista ja kotoutumista tukevia palveluja. International House Joensuun palveluita ovat muun muassa yksilöllinen neuvonta suomeksi, englanniksi ja venäjäksi, yhteiskuntaorientaatioita vaihtelevista teemoista ja suomenkielen koulutuksia. International House Joensuu vastaa myös kiintiöpakolaisten vastaanotosta. Joensuun kaupungilla on sopimus ELY -keskuksen kanssa enintään 45 pakolaisen vastaanottamisesta vuosittain.

Uusi laki kotoutumisen edistämisestä tulee voimaan 1.1.2025. Lain myötä kunnan kokonaisvastuu kotoutumisen edistämisestä vahvistuu. Kunnalla on vastuu muun muassa matalan kynnyksen ohjauksen järjestämisestä maahan muuttaville, omakielisen yhteiskuntaorientaation, osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arvioinnin ja kotoutumissuunnitelman laatimisesta vähintään työttömänä työnhakijana oleville ja työvoiman ulkopuolella oleville pakolaistaustaisille. Lain mukaan työttömänä työnhakijana olevien palvelujen järjestämisestä vastaavat työllisyyspalvelut (Joensuussa Pohjois-Karjalan työllisyysalue) ja työvoiman ulkopuolella olevien palveluista vastaa kunta (Joensuussa International House Joensuu).

Joensuussa kotoutumisen edistämisen ohjelma uudistetaan yhdessä työllisyysalueen, hyvinvointialueen ja muiden toimijoiden kanssa vuoden 2025 aikana. Joensuun kaupunki on vetovastuussa maakunnallisesta asettautumis- ja kotoutumispalveluja vahvistavasta ESR -rahoitteisesta Elä ja Osallistu Pohjois-Karjalassa -hankkeesta (ELO). Rahoitusta on haettu Etelä-Savon ELY -keskuksesta. Mikäli rahoitus myönnetään, hanke alkaa 1.1.2025 ja se tukee omalta osaltaan asettautumis- ja kotoutumispalvelujen tavoitteellista suunnittelua ja vaikuttavuutta. ELO hankkeessa laaditaan maakunnallinen kotoutumisen edistämisen suunnitelma.

Valmennusympäristö Taitamo jatkaa toimintaansa tarjoten avoimille työmarkkinoille tai koulutukseen tähtääviä opinnollistettuja työtehtäviä. Vuonna

2025 Taitamossa käynnistetään työ- ja toimintakyvyn arviointijaksot (TELMA) kuntoutukseen tai eläkkeelle suuntautuville työttömille. Taitamo-toimintaan voi osallistua palkattujen työjaksojen, työkokeilun, opintojen tai kuntoutusjakson perusteella. Taitamon työtehtävät muodostuvat kaupungin sisäisistä toimeksiannoista sekä muista yleishyödyllistä tehtävistä, kuten kierrätystoiminnasta.

Joensuun työllisyyspalvelut sopeuttavat toimintaansa maakunnallisen työllisyysalueen käynnistyessä. Käytännössä toimintaresurssit vähenevät Joensuun seudun työllisyyden kuntakokeilun päättyessä sekä useiden palvelujen, kuten yritysagenttitoiminnan, siirtyessä maakunnalliseksi palveluksi työllisyysalueelle. Myös hallinnolliset tehtävät vähenevät kuntien palkkatuen lakkautuessa vuoden 2025 alusta lähtien.

Työllisyyspalvelujen supistuessa palvelut yhdistetään hallinnollisesti uudeksi tulosalueeksi, työelämän ja kotoutumisen palveluiksi. Muutoksella tavoitellaan työllistymistä ja kotoutumista edistävien, koulutusneuvonnan ja osaamisen kehittämisen (Ohjaamo) sekä Joensuuhun muuttavien arjen tuen palvelujen entistä parempaa yhteensovittamista ja vaikuttavuutta. Työelämän ja kotoutumisen palvelut ovat saatavilla samoissa tiloissa maakunnallisen työllisyysalueen palvelujen yhteydessä Carelicumin ja Torikatu 19 kiinteistöissä loppuvuodesta 2024 alkaen. Kotoutumista ja asettautumista edistävän palvelun nimi, International House Joensuu säilytetään.

Työvoimapalvelujen järjestämistä vastuu muutos valtiolta kunnille ja maakuntaan muodostuva työllisyysalue tulee muuttamaan merkittävästi työllisyyteen kohdistuvia menoeriä kunnan taloudessa. Työvoimapalvelujen järjestämiseksi saadaan valtionosuutta, joka laskentaperusteista johtuen on huomattavasti pienempi työvoimapalvelujen nykyiseen resurssiin nähden. Joensuun valtionosuus eli maksuosuus työllisyysalueelle on n. 11,1 M €. Muutoksen myötä myös työttömyysturvan maksuvastuu kasvaa. Vuoden 2025 alusta kunnat maksavat työmarkkinatuen lisäksi myös ansio- ja peruspäivärahaosuuden maksuvastuun alkaessa 100 työttömyyspäivästä. Muutos kasvattaa työttömyysturvaan kohdistuvia menoja n. 3,1 M €. Varaus kokonaisuudessaan on n. 13,1 milj. €. Valtio kompensoi työttömyysturvan kasvaneita menoja kunnille vuoteen 2027 asti.

Työelämän ja kotoutumisen palvelut tulosalueen toiminnalliset tavoitteet sekä talousarvioesitys vuodelle 2025 on esityslistan liitteenä.

Valmistelija: kotouttamispäällikkö

Kansliapäällikön päätösehdotus:

Henkilöstö- ja työllisyysjaosto päättää

hyväksyä Työelämän ja kotoutumisen palvelut- tulosalueen toiminnalliset tavoitteet sekä talousarvioesityksen vuodelle 2025 ja lähettää ne edelleen kaupunginhallitukselle käsiteltäväksi.

Päätös:

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Kotouttamispäällikkö Eija Asikainen ja työllisyysaluejohtaja Riikka Vartiainen olivat kokouksessa asiantuntijoina pykälän käsittelyn aikana.